

Regeringens proposition

1990/91: 105

om gränsskydd för rågvete m. m.

Prop.
1990/91: 105

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 7 februari 1991.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Mats Hellström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ändring i bilagan till lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område och i bilagan till lagen (1990: 615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m. i syfte att möjliggöra uttag av införselavgift vid import av rågvete till Sverige.

Lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Bilaga¹*

10.07	Sorghum
ur 10.08	<i>Hirs</i>
11.01	Finmalet mjöl av vete eller av blandsäd av vete och råg K
ur 11.02	Finmalet mjöl av <i>råg, korn, havre, majs, sorghum och hirs:</i> K
	<i>av råg</i>
	<i>andra slag</i>
ur 11.03	Krossgryn, grovt mjöl (inbegripet fingryn) och pelletar av <i>vet, råg, korn, havre, majs, sorghum och hirs:</i> K
	<i>av vete och råg</i>
	<i>andra slag</i>
ur 11.04	<i>Vete, råg, korn, havre, majs, sorghum och hirs,</i> bearbetad på annat sätt (tex skalad, valsad, bearbetad till flingor eller pärlgryn, klippt eller gröpad), groddar av spannmål, hela, valsade, bearbetade till flingor eller malda: K
	<i>vet och råg, bearbetad på annat sätt</i>
	<i>andra slag</i>
11.05	Mjöl och flingor av potatis

*Föreslagen lydelse**Bilaga*

10.07	Sorghum
ur 10.08	<i>Spannmål, annan än bovete, kanariefrö och vildris</i>
11.01	Finmalet mjöl av vete eller av blandsäd av vete och råg
ur 11.02	Finmalet mjöl av <i>annan spannmål än vete, blandsäd av vete och råg, ris, bovete, kanariefrö och vildris</i>
ur 11.03	Krossgryn, grovt mjöl (inbegripet fingryn) och pelletar av <i>annan spannmål än ris, bovete, kanariefrö och vildris</i>
ur 11.04	<i>Spannmål, annan än ris, bovete, kanariefrö och vildris,</i> bearbetad på annat sätt (t.ex. skalad, valsad, bearbetad till flingor eller pärlgryn, klippt eller gröpad); groddar av spannmål, hela, valsade, bearbetade till flingor eller malda
11.05	Mjöl och flingor av potatis

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 1989: 493.

Lag om ändring i lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m.

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bilaga

10.07	Sorghum
ur 10.08	<i>Hirs</i>
11.01	Finmalet mjöl av vete eller av blandsäd av vete och råg
ur 11.02	Finmalet mjöl av <i>råg, korn, havre, majs, sorghum och hirs</i>
ur 11.03	Krossgryn, grovt mjöl (inbegripet fingryn) och pelletar av <i>vet</i> , <i>råg, korn, havre, majs, sorghum och hirs</i>
ur 11.04	<i>Vete, råg, korn, havre, majs, sorghum och hirs</i> , bearbetad på annat sätt (t. ex. skalad, valsad, bearbetad till flingor eller pärlgryn, klippt eller gröpad), groddar av spannmål, hela, valsade, bearbetade till flingor eller malda
11.05	Mjöl och flingor av potatis

Föreslagen lydelse

Bilaga

10.07	Sorghum
ur 10.08	<i>Spannmål, annan än bovete, kanariefrö och vildris</i>
11.01	Finmalet mjöl av vete eller av blandsäd av vete och råg
ur 11.02	Finmalet mjöl av <i>annan spannmål än vete, blandsäd av vete och råg, ris, bovete, kanariefrö och vildris</i>
ur 11.03	Krossgryn, grovt mjöl (inbegripet fingryn) och pelletar av <i>annan spannmål än ris, bovete, kanariefrö och vildris</i>
ur 11.04	<i>Spannmål, annan än ris, bovete, kanariefrö och vildris</i> , bearbetad på annat sätt (t. ex. skalad, valsad, bearbetad till flingor eller pärlgryn, klippt eller gröpad); groddar av spannmål, hela, valsade, bearbetade till flingor eller malda
11.05	Mjöl och flingor av potatis

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 februari 1991

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Engström, Hjelm-Wallén, S. Andersson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Löw, Molin, Sahlin, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Hellström

Proposition om gränsskydd för rågvete m. m.

Mitt förslag: Lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m. skall ändras så att uttag av införselavgift vid import av rågvete och all annan spannmål (utom ris, bovete, kanariefrö och vildris) samt bearbetade former därav kan ske i enlighet med vad som tillämpas för andra spannmålsslag.

Skälen för mitt förslag: Rågvete är ett relativt nytt spannmålsslag som framtagits genom korsning mellan vete och råg. Det används framför allt för foderändamål och har ungefär samma näringsinnehåll som korn. Rågvete är en höstgröda som hittills odlats i mycket begränsad omfattning i Sverige. Enligt uppgift uppgick emellertid höstsådden år 1990 till ca 11 000 ha, vilket är en betydande ökning jämfört med tidigare år. I vissa andra länder är odlingen mer omfattande. Det är dock svårt att exakt uppskatta odlingens omfattning i världen. Odlingar finns t. ex. i Frankrike, Tyskland och Australien, men det är framför allt i Polen som odlingen av rågvete är mer betydande.

Den internationella handeln med rågvete är ännu begränsad, men de två senaste åren har det till Sverige importerats rågvete, främst från Polen. År 1989 infördes ca 12 500 ton. För år 1990 beräknas importen preliminärt uppgå till ca 15 000 ton. Det importerade rågvetet används till foder och kan ersätta annan inhemsk spannmål, t. ex. korn.

Rågvete kan i dag inte beläggas med införselavgift vid import och kan alltså avgiftsfritt importeras till Sverige. Skälet är att rågvete klassificeras enligt tulltaxenr 10.08, som enligt GATT-avtalet är bundet till s. k. nolltull. Inte heller bearbetade produkter som mjöl och gryn av rågvete kan beläggas med avgift.

Detta förhållande innebär att rågveteimporten åtnjuter en icke avsedd konkurrensfördel jämfört med annan spannmålsimport som beläggs med införselavgift. Det svenska gränsskyddssystemet förutsätter en likabehandling av konkurrerande spannmålsslag. Resultatet blir annars, med nuvarande gränsskydd, en oacceptabel konkurrenssnedvridning på den

svenska marknaden. Importen av rågvete konkurrerar ut inhemsk fodersäd varvid överskottet av svensk spannmål ökar och därmed även kostnaderna för överskottsexporten.

Enligt jordbruksutskottet (1989/90: JoU18) kan importen av rågvete få negativa effekter för den inhemska spannmålsodlingen. Det är enligt utskottet angeläget att åtgärder vidtas snarast möjligt så att rågvete kan inordnas i ett system för gränsskydd. Utskottet utgår från att regeringen utan dröjsmål föranstaltar om lämpliga åtgärder för att täppa till den lucka i gränsskyddet som legat till grund för den snabbt växande importen.

I april 1990 beslutades att en omförhandling enligt artikel XXVIII i GATT-avtalet skulle inledas i syfte att införa ett gränsskydd för rågvete. Sveriges avsikt att införa gränsskydd för rågvete notifierades till samtliga GATT-anslutna länder. Under hösten 1990 inleddes en förhandling med Polen om kompensation för gränsskyddsjusteringen. Sedan EG, som ursprungligen gjort ett förbehåll för sin inställning i frågan, dragit tillbaka detta var Polen det enda land som begärde kompensation. Förhandlingen avslutades i december 1990 och förslaget till överenskommelse innebär att Sveriges tullkoncessioner kan dras tillbaka för rågvete och all annan spannmål (utom ris, bovete, kanariefrö och vildris) och bearbetade former därav. Som kompensation härför skulle Sverige förbinda sig att inte låta den rörliga införselavgiften för nötköttkonserver, med ett köttinnehåll på 40–60 %, överstiga 32 % av den vid varje tidpunkt gällande rörliga införselavgiften för hela djurkroppar. I dagsläget innebär detta en halvering av införselavgiften för berörda produkter. En förteckning över de tullbindningar som utgör resultatet av förhandlingen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

För att rågvete och all annan spannmål (utom ris, bovete, kanariefrö och vildris) och dess bearbetade former skall kunna beläggas med införselavgift krävs en ändring i bilagan till lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område. Denna lag upphör att gälla vid utgången av juni 1991 och ersätts då av lagen (1990: 615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m. Samma ändring behöver alltså göras i den nya lagen. Jag föreslår att dessa lagar ändras så att uttag av införselavgift vid import av bl. a. rågvete kan ske i enlighet med vad som tillämpas för andra spannmålsslag. På detta sätt skapas förutsättningar för en likabehandling av alla konkurrerande spannmålsslag.

Tidpunkten för lagarnas ikraftträdande kan inte exakt förutses. Orsaken härtill är att förslaget till överenskommelse med Polen träder i kraft först när de båda länderna underrättat varandra om att man vidtagit nödvändiga konstitutionella formaliteter. Det bör ankomma på regeringen att bestämma om när de nya lagarna skall träda i kraft. Ikraftträdandet bör enligt min uppfattning genomföras så snart nämnda förhållanden medger detta.

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område,
2. lag om ändring i lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m.

De föreslagna ändringarna är av den beskaffenheten att lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande över förslagen har därför inte inhämtats i detta fall.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. godkänna förslaget till överenskommelse med Polen beträffande vissa tullkoncessioner i GATT,
2. anta lagförslagen.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

Förslag till ändringar av svenska tullkoncessioner inom GATT

Bindningar som dras tillbaka¹

Tulltaxe- nummer	Varu- nummer	Varube- skrivning	Gällande bindning
10.08	ur 900	Annan spannmål än vildris	Fri
11.02	ur 900	Av annan spannmål än vete, blandsäd av vete och råg, bovete, kanariefrö och vildris	Fri
11.03	ur 190	Av annan spannmål än bovete, kanariefrö och vildris	Fri
11.03	ur 290	Av annan spannmål än ris, bovete, kanariefrö och vildris	Fri
11.04	ur 190	Av annan spannmål än ris, bovete, kanariefrö och vildris	Fri
11.04	ur 290	Av annan spannmål än ris, bovete, kanariefrö och vildris	Fri

¹ Avser endast vissa delar av de svenska tullbindningarna. Bindningarna för vildris samt bearbetade produkter av ris, bovete, kanariefrö och vildris berörs inte av det aktuella tillbakadragandet.

Ny bindning som saknas i gällande bindningslista

Tulltaxe- nummer	Varu- nummer	Varube- skrivning	Gällande avgift	Ny bindning
16.02	ur 500	Konserverade produkter i lufttät burk, för detaljhandelsbruk innehållande 40 viktprocent eller mer men mindre än 60 viktprocent kött av nötkreatur	Variabel införselavgift på f. n. 1 275 SEK per 100 kg motsvarande 63,75 procent av den variabla införselavgiften för hela kroppar av nötkreatur andra än kalv	Variabel införselavgift som ej överstiger 32 procent av den variabla införselavgiften på hela kroppar av nötkreatur andra än kalv (ur 02.02. 100)

